Kályhacsempe - Szent János apostol alakjával-a besztercebányai Bothár-házból

Kerámia- és üveggyűjtemény

Leltári szám:	3593
Készítés ideje:	1490 - 1500
Készítés helye:	Besztercebánya
Anyag:	égetett agyag
Technika:	mázatlan
Méretek:	magasság: 34,3 cm szélesség: 25,4 cm mélység: 9,5 cm

Mázatlan cserép, korongolt és formába préselt elemekből összeállított, összeragasztott, szárított, égetett. Álló téglalap formájú, hátoldala ívelt, korongolt.

A kályhacsempe mintegy 20 további darabbal együtt 1894-ben került elő a besztercebányai Bothár-ház kertjében, földmunkák közben.

Mérműves boltív alatt Szent János apostol félalakos ábrázolása, jobbjában kehellyel, amelyből kígyó emelkedik ki.

A középkortól kezdve főleg Közép-Európában épített cserépkályhák elsődleges funkciójuk, a fűtés mellett a belső tér reprezentatív berendezési tárgyai voltak, a termek, lakosztályok díszéül is szolgáltak. A gótikus és reneszánsz kályhákat negatív formákkal sokszorosított kályhacsempékből (régiesen: kályhafiókokból) építették. Szögletes homloklapjukat domborművekkel díszítették az ábrázolások előképéül metszeteket, érmeket használ-tak. Szentek, apostolok, allegórikus alakok mellett gyakoriak az Ó- és Újszövetségi jelenetek, a mitológikus és világi ábrázolások.

Irodalom

- Szerk.: Pataki Judit: *Művészet és Mesterség. CD-ROM*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1999. - kerámia 3/b.
- Szerk.: Stangler Gottfried: *Matthias Corvinus und die Renaissance in Ungarn, 1458-1541. (Austellung, Schallaburg, 1982)*. Wien, Niederösterreichisches Landesmuseum, 1982. - Nr. 706. (Cserey Éva)
- Szerk.: Miklós Pál: *Az Iparművészeti Múzeum gyűjteményei*. Magyar Helikon, Budapest, 1979. - p. 152.
- Szerk.: Jakabffy Imre: Erörterung über einige Ofenkacheln des späten Mittelalters. *Ars Decorativa*, 2. (1974). 1974. - 33-44. (Cserey Éva)
- Voit Pál, Holl Imre: *Régi magyar kályhacsempék*. Corvina Kiadó, Budapest, 1963. - Nr. 26.

© 2012-2026, Minden jog fenntartva Iparművészeti Múzeum

© 2012-2026, Minden jog fenntartva Iparművészeti Múzeum